

Секція:

Гуманітарні науки

УДК 94 (477)

Вівчарик В. – ст. гр. КІ-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр.

Науковий керівник: д.і.н., доц. Криськов А.А.

Vivcharyk V.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

HOLODOMOR 1932-1933

Supervisor: Doctor of Historical Sciences, Assoc. Prof. Kryskov A.

Ключові слова: голод, селянство

Key words: famine, peasantry

Навесні 1932 р. у 44 районах УСРР почався масовий голод із численними смертельними випадками. З 1 листопада 1932 р. по 1 лютого 1933 р. в УСРР було вилучено в колгоспах 73,2 млн. пудів збіжжя, серед одноосібників – 13,8 млн. пудів, у радгоспів – 17,6 млн. пудів. Проте голодомор 1932-1933 рр. має своєю безпосередньою причиною не тільки цілковиту конфіскацію основного продукту харчування. Держава санкціонувала проведення масових обшуків із негайною конфіскацією запасів хліба, м'яса, картоплі, сухарів, сала, солінь, фруктової сушні, цибулі тощо. Забирали все продовольство, приготовлене на зиму і весну. У цей час в українському селі вже лютував голод. Й.Сталін поставився до голодомору як до неіснуючого явища. У партійних документах слово «голод» не згадувалося взагалі. Заборона на розголошення виключала всі спроби допомоги з боку міжнародної громадськості. До грудня 1987 р. тема голоду 1932-1933 рр. була закритою для вітчизняних істориків. В Україні четверту суботу листопада оголошено Днем пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр.

Аналіз даних демографічної статистики 1930-х рр. свідчить про те, що прямі втрати населення від голоду у 1932 р. становили близько 150 тис. осіб. У 1933 р., після конфіскації продовольчих запасів, смертність набула масштабів голодомору. Загибло від 3 до 3,5 млн. осіб. Народжуваність знизилася на порядок. Повні демографічні втрати в УСРР сягали за 1932-1933 рр. 5 млн. осіб. Кількість же осіб, які постраждали від голодомору (осиротіли, захворіли на хронічні захворювання, були примусово вивезені за межі УСРР тощо), підрахувати неможливо.

Масовий голод як засіб терору з весни 1933 р. являв собою «виховний» захід. Голодомор був геноцидом, карою за те, що селяни не йшли в колгоспи. Фактично, масова насильницька колективізація і пов'язаний з нею голодомор на селі були соціоцидом, тобто керованим знищенням класу дрібних власників.